

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет наземних споруд і аеродромів
 Кафедра аерокосмічної геодезії та землеустрою

УЗГОДЖЕНО

Декан ФНСА

Віктор КАРПОВ

«___» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«___» _____ 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Основи земельних відносин»

Освітньо-професійна програма: «Землеустрій та кадастр»

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	Форма сем. контролю
Денна	4	165/5,5	45	30	90	ДЗ - 4	залік- 4 с
Заочна	4, 5	165/5,5	10	8	147	К- 5	залік -5 с

Індекс: НБ-5-193-1/22-2.1.17

Індекс: РБ-5-193-1/22-2.1.17

Індекс: НБ-5-193-1з/21-2.1.17

Індекс: РБ-5-193-1з/22-2.1.17

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи земельних відносин» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Землеустрій та кадастр», , навчальних та робочих навчальних планів № НБ-5-193-1/22, № РБ – 5 -193 – 1/22 та № НБ - 5-193-1з/21, РБ-5-193-1з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

доцент кафедри аерокосмічної геодезії

та землеустрою _____ Михайло СТЕЦЮК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Землеустрій та кадастр», спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» – кафедри аерокосмічної геодезії та землеустрою, протокол №_від «__» _____ 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Михайло СТЕЦЮК

Завідувач кафедри _____ Юрій ВЕЛИКОДСЬКИЙ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету архітектури, будівництва та дизайну, протокол №__ від «__» _____ 2023 р.

Голова НМРР

_____ Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	сторінка
ВСТУП	4
1. Пояснювальна записка .	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	8
2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Зміст навчальної дисципліни .	9
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля ..	10
2.3. Тематичний план	11
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	11
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	12
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ .	12
3.1. Методи навчання .	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна) .	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	13
4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.	13

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи земельних відносин» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі землеустрою та кадастру, при цьому особлива увага надається науковому обґрунтуванню та повноті розуміння суті земельних відносин як системи здійснення заходів щодо організації землі як засобу виробництва на всіх етапах розвитку суспільства у різних історичних умовах.

Метою дисципліни є формування знань з теорії і практики проведення викладання навчальної дисципліни є надання знань з основ земельних відносин на всіх етапах розвитку суспільства. Земля, яка була та залишається засобом для існування людей і джерелом суспільного багатства. Історичні закономірності вивчаються студентами шляхом ознайомлення з конкретними фактами, подіями, заходами та документами, які характеризують на кожному історичному етапі форми володіння та користування землею, форми і види землеустрою та їх фактичне здійснення, господарськими та політичними результатами.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є: надання студентам необхідних знань, що дозволять їм розуміти суть земельних відносин в історичних епохах; закономірності організації землі як засобу виробництва; раціональне використання та охорону земель, для рівноправного розвитку всіх форм господарювання. А також аналізувати історичні закономірності фактів, дій та документів на кожному історичному етапі змін форм володіння та користування землею; характеризувати форми, принципи та види землеустрою та їх фактичне здійснення; науково обґрунтувати суть земельного влаштування як явища суспільного життя; аналізувати закономірності організації земель як засобу виробництва, застосовувати здобуті знання в навчанні та виробничій діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен навчитись:

ПРН1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

ПРН7. Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, картографічні, проектні проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою

ПРН9. збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.

ПРН10. Застосування знань та розуміння для використання основних методів збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання;

ПРН13. Планувати і виконувати топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.

ПРН16. Використовувати методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою;

ПРН17. Обробляти результати геодезичних вимірювань, топографічних і кадастрових знімків;

ПРН18. Планувати заходи щодо використання та охорону земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природо-охоронного характеру та інших чинників;

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою

ЗК1. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність працювати автономно.

ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК03. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження.

ФК6. Здатність виконувати дистанційні, наземні, польові та камеральні дослідження, інженерні розрахунки з опрацювання результатів досліджень, Оформляти результати досліджень, готувати звіти при вирішенні завдань геодезії та землеустрою.

ФК7. Здатність збирати, оновлювати, опрацьовувати, критично оцінювати, інтерпретувати, зберігати, оприлюднювати і використовувати геопросторові дані та метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження.

ФК8. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

ФК11. Здатність здійснювати геодезичний моніторинг земної поверхні, природних об'єктів, інженерних споруд.

ФК12. Здатність проводити технічний контроль та оцінювати якість топографо-геодезичної та картографічної продукції.

ФК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

ФК14 Здатність застосовувати методи територіального планування землекористування в межах та з межами населених пунктів.

ФК15 Здатність аналізувати основоположні проблеми в сфері земельних відносин в еколого-економічному, соціальному та політичному аспектах, а також обґрунтовувати шляхи їх вирішення.

ФК17 Виконувати весь комплекс робіт по кадастру, включаючи роботи з державної реєстрації землеволодінь, обліку кількості і якості земель, Бонітуванню ґрунтів і економічної оцінки земель.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Геодезія», «Вища математика», «Фізика», «Екологобезпечне землекористування», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме «Землеустрій», «Державний земельний кадастр», «Землевпорядне проектування», «Метрологія, стандартизація та сертифікація».

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Історія розвитку земельних відносин»

– навчального модуля № 2 «Теоретичні основи сучасних земельних відносин», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Інтегровані вимоги модуля №1: У результаті вивчення модуля № 1 студент повинен знати: закономірності розвитку земельних відносин і землеустрою, його позитивні і негативні тенденції, зміст і направленість землевпорядних заходів на основних етапах розвитку країни, їх політичну і соціально-економічну направленість провести аналіз і дати оцінку соціально-економічної сутності земельних відносин і системи землеустрою; і ефективність. Вміти виявляти особливості розвитку земельних відносин і заходів з землеустрою в інших країнах, володіти сучасними науковими методами дослідження, а саме історичним та монографічним.

Модуль 1. «Історія розвитку земельних відносин»

Тема 1.1. Еволюція розвитку земельних відносин.

Розкрито сутність теорії розвитку земельних відносин, проблеми їх формування та регулювання. Сформульовано поняття власності на землю як економічної категорії, за допомогою якої характеризуються стосунки між людьми та їх колективами у процесі використання землі.

Тема 1.2. Історія розвитку землеустрою, геодезії, картографії.

Проведено дослідження виникнення та історичного розвитку наук про Землю (геодезії, картографії, землеустрою), які є основним механізмом регулювання земельних відносин.

Тема 1.3 Селянська реформа 1861 року.

Усвідомлюючи всю глибину кризи, що вразила країну, царський уряд затвердив 19 лютого 1861 року «Положення про селян, що вийшли з кріпосної залежності», і Маніфест про селянську реформу. Згідно з Положенням кріпосне право на селян в поміщицьких маєтках і на дворових людей скасовувалося назавжди. Селянам, які вийшли з кріпосної залежності, надавалися особисті та майнові права стану вільних сільських жителів.

Тема 1.4. Розвиток земельних відносин у другій половині XIX – на початку XX століття (Столипінська реформа)

Здійснення реформи розпочалося після опублікування 9 листопада 1906 р. указу «Про доповнення деяких положень діючого закону стосовно селянського землеволодіння та землекористування». Суть цього указу полягала у відміні закону 1893 р. про непорушність громади. Зміст реформи був у відміні викупних платежів, наданні селянам права вільного виходу із общин і закріпленні за собою наділених земель в спадкову приватну власність. Передбачалося виділення земель селянам із державної власності. Кінцевою метою передбачалося формування класу землевласників, як соціальної основи самодержавства і опонента до революційних рухів.

Тема 1.5. Особливості земельних відносин у післяреволюційний період. Радянські реформи

Одним із лозунгів більшовиків стала націоналізація - «Соціалістична націоналізація», проводилася в інтересах трудящих і «експлуатуємих мас деревни». Так, націоналізація земель стала економічною основою кооперування селянських господарств. У жовтні 1917 року на II Всеросійському з'їзді Рад був прийнятий один з найважливіших документів - Декрет про землю. Основним пунктом декрету була конфіскація поміщицьких земель і володінь і передача їх у використання селянам. Однак цей документ містить і ряд інших, не менш важливих положень: різноманітні форми землекористування (подвірне,

хуторське, загальне, артільне), відмінюють право приватної власності на землю, заборона найманої праці. Після відміни приватної власності на землю в користування селянам перейшло близько 150 мільйонів гектарів землі.

Тема 1.6. Земельні відносини та особливості їх формування у незалежній Україні

Земельні відносини становлять сукупність суспільних відносин щодо володіння, користування, розпорядження та управління землею на державному, господарському і внутрішньогосподарському рівнях як об'єктом господарювання та засобом виробництва у сільському та лісовому господарствах і є просторовим базисом у інших галузях економіки України.

Тема 1.7. Земельна реформа у незалежній Україні

Перед незалежною Україною постало надзвичайно важливе і складне питання - створення нової юридичної бази земельних відносин, яка б істотно відрізнялася від тогочасної, по суті соціалістичної, схеми, побудованої за принципами монопольного права державної власності на землю. Першими кроками на шляху реформування земельних відносин стало прийняття Земельного кодексу Української РСР та Постанови Верховної Ради Української РСР від 18 грудня 1990 року «Про земельну реформу». В преамбулі Постанови зазначено, що з 15 березня 1991 року всі землі Української РСР є об'єктом земельної реформи.

Тема 1.8 Правова основа земельних відносин

Правова основа земельних відносин - комплексна галузь права України, оскільки її складають норми цивільного права, органічно пов'язані з нормами адміністративного й екологічного права.

Головними джерелами земельного права слід визнати Конституцію України, Земельний кодекс України, Закони України «Про охорону земель», «Про землеустрій» інші законодавчі та підзаконні акти.

2.2. Модуль № 2 «Теоретичні основи сучасних земельних відносин»

Інтегровані вимоги модуля № 2. У результаті вивчення модуля № 2 студент повинен знати: особливості функціонування землі в суспільному виробництві, сутність, зміст і методи регулювання земельних відносин в незалежній Україні. Вміти: встановити тенденції розвитку земельних відносин і землеустрою в різних регіонах України та зарубіжних країнах; використовувати набуті знання з історії земельних відносин і землеустрою при вивченні основ землеустрою, землевпорядкування, земельного кадастру, інших спеціальних дисциплін та при курсовому і дипломному проектуванні.

Тема 2.1. Категорії земель. Землі сільськогосподарського призначення

До земель України належать усі землі в межах її території, в тому числі острови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на 9 категорій. Категорії земель України мають особливий правовий режим. Україна за межами її території може мати на праві державної власності земельні ділянки, правовий режим яких визначається законодавством відповідної країни. Серед всіх категорій земель найбільшу площу займають землі сільськогосподарського призначення.

Тема 2.2. Історія розвитку землеустрою, геодезії, картографії.

Розглянуто правовий стан та склад земель: житлової та громадської забудови; природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;

оздоровчого призначення; рекреаційного призначення; історико-культурного призначення; лісгосподарського призначення та земель водного фонду.

Тема 2.3. Землі промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення

Землями промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення визнаються земельні ділянки, надані в установленому порядку підприємствам, установам та організаціям для здійснення відповідної діяльності.

Порядок використання земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення встановлюється законом.

Тема 2.4. Трансформація прав власності на землю.

Поняття права власності на землю слід розглядати в економічному та юридичному аспектах. Земельна власність в економічному аспекті являє собою систему суспільних економічних відносин з приводу присвоєння землі, перетворення її на благо, що належить окремій особі.

Як юридична категорія земельна власність являє собою результат закріплення правовими нормами економічних суспільних відносин щодо присвоєння землі, тобто відносин володіння, користування та розпорядження землею особами, які юридично визнані власниками відповідних земельних ділянок. Таке закріплення має вираження у праві власності на землю.

Викладено пояснення стосовно понять трьох класичних правомочностей власника – володіння, користування і розпорядження.

Для того, щоб визначити особливості формування прав власності на землю в історичному діапазоні, необхідно здійснити ретроспективний аналіз становлення прав власності та визначити негативні та позитивні чинники формування відносин власності на землю.

Історично можна виділити деякі етапи, що різняться засобами праці та особливостями життя. Так звана періодизація з поділом на формації в залежності від форм власності.

Тема 2.5. Підстави виникнення права власності на землю

В лекції розглянуто законодавчі підстави виникнення права приватної, комунальної та державної власності на землю, а також спільної власності та власності іноземних держав, іноземних юридичних та фізичних осіб, а також осіб без громадянства. Значна увага приділена суб'єктам та об'єктам права власності на землю.

Тема 2.6. Безоплатна приватизація земельних ділянок громадянами.

Усі громадяни України відповідно до земельного законодавства мають право на безоплатне отримання земельної ділянки із земель державної та комунальної власності. Передача земельних ділянок безоплатно у власність громадян у межах норм, визначених Земельним кодексом України, провадиться один раз по кожному виду цільового призначення.

Тема 2.7. Паювання земель колективних сільськогосподарських підприємств

Ключовим питанням земельної реформи стало паювання сільськогосподарських угідь колективних сільськогосподарських підприємств. Порядок паювання земель і визначення середньої частки (паю) було задекларовано ст.6 Земельного кодексу України в редакції від 13березня 1992 року. Де зокрема сказано, що при обчисленні розміру середньої земельної частки, що обчислюється сільською, селищною, міською Радою народних депутатів враховуються сільськогосподарські угіддя (у тому числі рілля), якими користуються підприємства, установи, організації та громадяни у межах території даної Ради, крім тих підприємств, установ і організацій, землі яких не підлягають приватизації.

Тема 2.8. Обмеження і обтяження земельних ділянок.

Земельним кодексом України (в редакції 2001р.) запроваджено інститут обмежень прав на землю. Це пов'язано з тим, що держава має створити такий економічний і соціальний лад, щоб забезпечити гідне людини життя та процвітаючу економіку. До вищих суспільних цілей належать свобода і справедливість, безпека і прогрес. Зміст цих цілей конкретизується в результаті прийняття нових політичних і економічних рішень. У народному господарстві це виявляється в економічному зростанні, розподіленні прибутків і стабільності, до чого прагнуть в умовах ринкової економіки. Другою причиною обмеження прав власності є принцип соціальної держави.

Тема: 2.9. Припинення прав на землю

Підставами припинення права власності на земельну ділянку є: добровільна відмова власника від права на земельну ділянку; смерть власника земельної ділянки за відсутності

спадкоємця; відчуження земельної ділянки за рішенням власника; звернення стягнення на земельну ділянку на вимогу кредитора; відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності та для суспільних потреб; конфіскація за рішенням суду; невідчуження земельної ділянки іноземними особами та особами без громадянства у встановлений строк у випадках, визначених Земельним кодексом України.

Тема 2.10 Заходи з охорони земель

Земля є основним національним багатством, ще перебуває під особливою охороною держави. Основні положення про охорону земель в Україні регламентуються Земельним кодексом України (2001 р.), Законом України "Про охорону земель" (2003 р.), Законом України "Про державний контроль за використанням та охороною земель" (2003 р.), Постановами Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами. Враховуючи неопінене, незамінне значення земельних ресурсів у житті та розвитку людського суспільства, підтриманні екологічної рівноваги як в окремих регіонах, так і в цілому на планеті, територіальну обмеженість продуктивних земель їхня охорона повинна базуватися на концепції природоохоронного, ресурсозберігаючого, екологічно безпечного та економічно ефективного використання природно-ресурсного потенціалу земельного фонду.

Тема 2.11 Моніторинг земель

При нинішньому стані земельних відносин актуального значення набуває моніторинг земель, який спрямований на аналіз та оцінку впливу людської діяльності на ґрунти з урахуванням особливостей землекористування, наявності площ цінних сільськогосподарських угідь, хімічного, біологічного та радіоактивного забруднення, виникнення небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ та інших чинників, які негативно впливають на стан ґрунтів. При оцінці впливів на стан ґрунтів під час проведення моніторингу враховують генетичні види ґрунтів, характеристики їхнього гумусового складу, механічні і водно-фізичні властивості, ландшафтно-геохімічні бар'єри (накопичення і міграція речовин), родючість, ступінь розвитку процесів деградації ґрунтів та ін.

Тема 2.12 Ринок земель

З 1 липня 2021 року набрав чинності закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення», який скасовує мораторій на продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Згідно з цим документом, з 1 липня 2021 року і до 1 січня 2024 року сільськогосподарські землі зможуть купувати тільки фізичні особи – громадяни України. У перші два роки одна фізична особа зможе придбати тільки 100га землі. З 2024 року сільськогосподарські землі зможуть купувати і юридичні особи з обмеженням до 10 тисяч гектарів.

Тема 2.13 Особливості земельних відносин у зарубіжних країнах

Розглянуто сутність земельних відносин у Китаї, Сполучених Штатах Америки і Польщі. Проаналізовано стан ринку земель у цих країнах, плату за землю, а також правові форми землекористування.

2.3. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Модуль № 1 «Історія розвитку земельних відносин»

1.1	Еволюція розвитку земельних відносин	4 семестр				4 семестр			
		8	2	2	4	15	2	-	23
1.2	Історія розвитку землеустрою, геодезії, картографії	8	2	2	4	15	2	-	23
1.3	Селянська реформа 1861 року	8	2	2	4				
1.4	Розвиток земельних відносин у другій половині ХІХ – на початку ХХ століття (Столипінська реформа)	8	2	2	4	-	-	-	-
1.5	Особливості земельних відносин у післяреволюційний період. Радянські реформи	8	2	2	4	-	-	-	-
1.6	Земельні відносини та особливості їх формування у незалежній Україні	9	2	2	5	-	-	-	-
1.7	Земельна реформа у незалежній Україні	11	2	2	5	-	-	-	-
1.8	Правова основа земельних відносин	9	2	-	5				
1.9	Модульна контрольна робота №1	6	-	1	5	-	-	-	-
1.10.	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	-	-	-	-
1.11	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за модулем № 1		75	20	15	40	30	4	-	26

Модуль № 2 «Теоретичні основи сучасних земельних відносин»

2.1	Категорії земель. Землі с-г призначення	4 семестр				5 семестр			
		8	2	2	4	14	2	2	18
2.2	Землі несільгосподарського призначення (лісовий, водний фонд, природоохоронного призначення)	6	2		4	14	2	2	18
2.3	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення.	6	2	2	4	10			16
2.4	Трансформація прав власності на землю	8	2	2	4	14	2	2	18
2.5	Підстави виникнення права власності на землю	8	2	2	4	10	-		16
2.6	Безоплатна приватизація земельних ділянок громадянами	7	2	2	3	10		-	16
2.7	Паювання земель колективних сільськогосподарських підприємств	5	2		3				10
2.8	Обмеження і обтяження земельних ділянок	6	2	2	2	10	-	-	16
2.9	Припинення прав на землю	4	2		2	10	-	-	16
2.10	Заходи з охорони земель	6	2	2	2				12
2.11	Моніторинг земель	4	2		2				8
2.12	Ринок земель	4	2		2				8
2.13	Особливості земельних відносин у зарубіжних країнах	3	1		2	10	-		16

2.14	Модульна контрольна робота №1	5	-	1	4	11	-	-	16
2.15.	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)/ Домашнє завдання	8	-	-	8	8	-	-	8
2.16	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	12	-	2	12
Усього за модулем № 2		90	25	15	50	135	6	8	121
Усього за навчальною дисципліною		165	45	30	90	165	10	8	147

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Домашнє завдання та контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота виконується у четвертому (п'ятому) семестрах, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу, що викладається у п'ятому семестрі.

Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота виконується на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами, і є складовою модуля №1 «Історія розвитку земельних відносин» та модуля 2 «Теоретичні основи сучасних земельних відносин».

Метою домашнього завдання та контрольної (домашньої) роботи є дослідження розвитку землеустрою в ході здійснення земельної реформи в незалежній Україні, особливості реформування земельних відносин в сільському господарстві, закономірності розвитку земельних відносин, місце землевпорядкування в системі виробничих відносин і його завдання на сучасному етапі. Роль держави в розвитку земельних відносин та їх вплив на стабільність суспільства, модель розвитку земельних відносин на сучасному етапі, виконання, оформлення та захист домашнього завдання, контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання – до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: презентації; кейсів (студенти повинні досліджувати модель розвитку земельних відносин на сучасному етапі, історичні передумови розвитку земельних відносин в Україні, структуру земельних відносин в перехідний період до ринкової економіки, а також роль земельних відносин в сталому розвитку суспільства.); мозкової атаки, семінарів-дискусій, роботи в малих групах.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Мартин А.Г. Історія земельних відносин і землеустрою: навчальний посібник / А.Г. Мартин, О.М. Чумаченко, І.Г. Колганова. Київ: КОМПРИНТ, 2019. с. 182.
- 3.2.2. Мартин А.Г. Перспективи удосконалення регулювання земельних відносин в Україні / А. Г. Мартин // Механізми управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки : круглий стіл, 23-24 черв. 2010 р.: тези доп. - Л., 2010. - С. 16-19.
- 3.2.3 Нариси історії розвитку земельних відносин, землеустрою, кадастру в країнах різних континентів : монографія / Іванишин В. А., Волкова О. О., Горлова Г. М. та ін. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 236 с.
- 3.2.4. Новаковський Л.Я., Третяк А.М., Добряк Д.С. Земельна реформа і землеустрій в Україні. - К., 2001.
- 3.2.5 Плуталова О.Г. Історичні аспекти державного управління земельними відносинами в Україні. Теорія та історія публічного управління. 2020.- Том 31 (70) № 3. DOI <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2020.3/05>
- 3.2.6. Третяк А.М. Розвиток земельних відносин та системи землекористування в Україні : теорія, методологія і практика:Монографія / А.М.Третяк, Й.М.Дорош, О.С.Дорош, М.П.Стецюк/ За заг. ред. А.М.Третяка, - К.:ЗАТ «ВПОЛ»,2011.- 256с.
- 3.2.7. Третяк А.М. Історія земельних відносин і землеустрою в Україні: навч. посіб. / А.М. Третяк, Т.М. Прядка, І.Г. Колганова. – Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2013. – 352 с.
- 3.2.8. Чумаченко О.М. Мартин А.Г. Теоретичні засади оцінки ефективності використання земельно-ресурсного потенціалу європейських країн :Монографія. 2020. 270 с.
- 3.2.9. Земельний кодекс України: Закон від 25.10.2001 № 2768-III. // Редакція від 19.11.2022 База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

Допоміжна література

- 3.2.10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин. Закон України № 1423-IX, від 30.09.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text>
- 3.2.11 Паньків З. П. Земельні ресурси. Практикум : навчальний посібник / Паньків З. П., Наконечний Ю. І. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 196 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1 <http://www.zemvisnuk.com.ua/>
- 3.3.2 <https://minagro.gov.ua/uk>
- 3.3.3 <https://land.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1 Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навч-ня		Денна форма навч-ня	Заочна форма навч-ня
4,5 семестри					

Модуль № 1 «Історія розвитку земельних відносин»			Модуль № 2 «Теоретичні основи сучасних земельних відносин»		
Види навчальної роботи	бали	бали	Види навчальної роботи	бали	бали
практичні/виконання окремих завдань	46*7=28	2*15=30	Лабораторні/практичні/виконання окремих завдань	5*7=35	2*6=12
Виконання домашнього завдання	10		Виконання контрольної роботи (домашньої)	-	8
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	17		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	21	
			Підсумкова семестрова контрольна робота	-	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	12	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
Усього за модулем №1	50	50	Усього за модулем №2	50	50
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

В випадку диференційованого заліку підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	Д/О	17.01.2023	Сидоренко Т.М.	[Підпис]	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				